

Program LIFE 2014-2020

Integrirani projekti LIFE

LIFE Info dan, Brdo pri Kranju
18. junij 2015

Mag. Julijana Lebez Lozej,
Mag. Nives Nared,
Tatjana Orhini Valjavec
Ministrstvo za okolje in prostor

Integrirani projekti (IP)

- Se izvajajo v **obsežnem teritorialnem merilu**, konkretno na regijski, medregijski, nacionalni ali nadnacionalni ravni,
- Uresničujejo okoljske ali podnebne **načrte ali strategije v celoti**, ki jih zahteva okoljska ali podnebna zakonodaja EU,
- Na področju varovanja **narave**, vključno, med drugim, z upravljanjem omrežja Natura 2000, **voda, odpadkov, zraka** ter blaženja in prilagajanja **podnebnim spremembam**
- Zagotovljena je vključenost deležnikov in podprto sodelovanje in koriščenje **vsaj še enega** ustreznega evropskega, državnega ali zasebnega **vira financiranja**

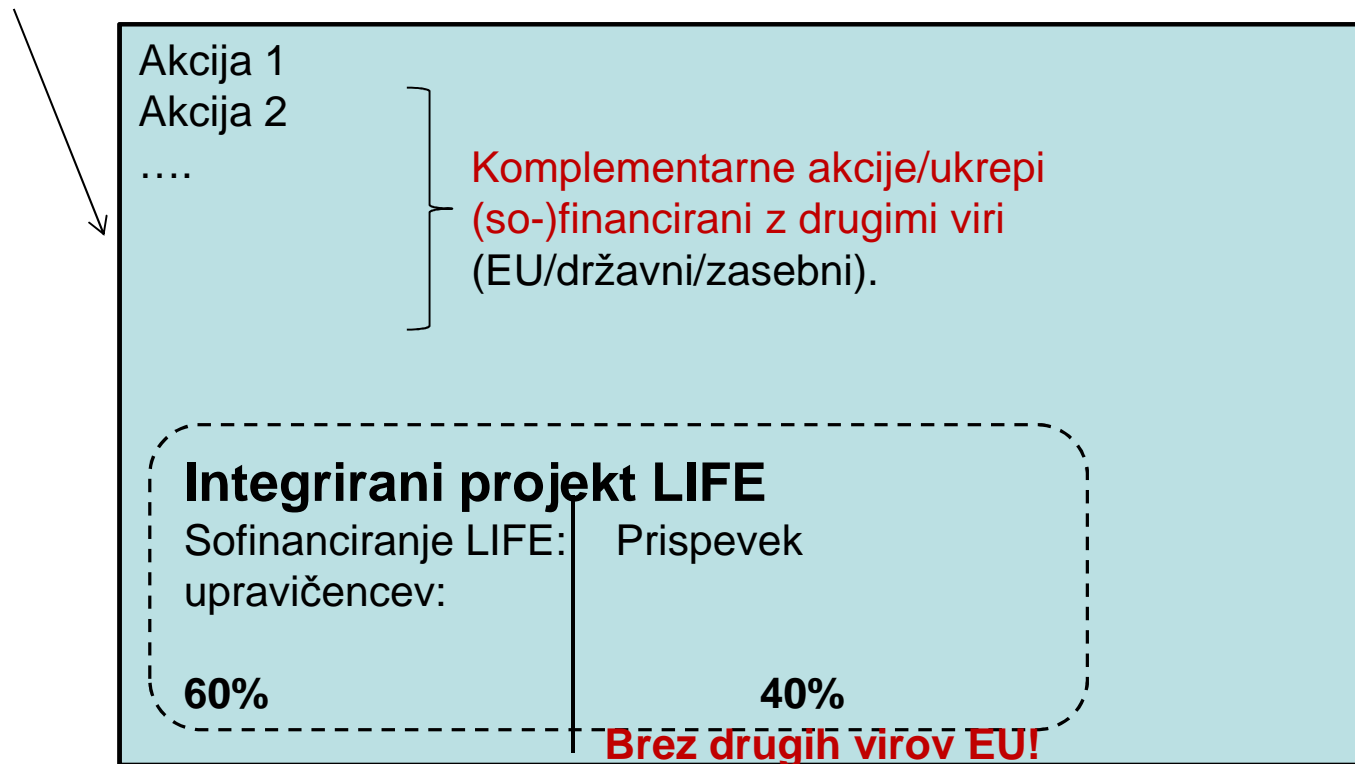
Implementacija načrta/strategije

- Cilj: izvedba vseh dejavnosti/akcij/ukrepov v celoti, ki jih predvideva načrt/strategija
- V okviru IP se ne izvede vseh predvidenih dejavnosti/akcij/ukrepov neposredno, komplementarne akcije potekajo samostojno in trajajo dlje od samega IP
- IP vključuje dolgoročne zaveze, da bodo vsi soudeleženci dejansko izvedli celoten načrt/strategijo
- IP pomaga pristojnemu organu izpolniti njegove zakonske obveznosti

IP – koncept

Načrt/strategija projekta in komplementarnih dejavnosti:

IP načrtovanje

- Skupni proračun in cilji morajo biti navedeni za celotno obdobje
- Le prvo obdobje (približno 2 leti) mora biti podrobno razdelano v prijavi
- Za kasnejša obdobja je lahko opis splošnejši
- Omogoča časovni razvoj projektov

Mehanizmi

Vloga

- Ni internetna (datoteke Word in Excel)
- Dvostopenjski pristop:
 - 1. stopnja konceptni načrt
 - 2. stopnja polna vloga

Merila

- Priročnik za ocenjevanje predlogov IP: 7 kriterijev

Geografska uravnoveženost

- Vsaj 3 IP/DČ: vsaj 1 okolje in vsaj 1 podnebni ukrepi

IP v primerjavi s "tradicionalni" projekti

→ Izvedba načrta v primerjavi s prispevkom k izvedbi načrta

- IP spodbuja izvedbo celotnega načrta na posameznem zemljepisnem področju
- Tradicionalni projekti izvajajo ali pomagajo pri izvedbi akcij, povezanih z enim ali več vidikov načrta

→ Pristop / poudarek

- IP se osredotoča na koordinacijo in zagotavljanje angažiranosti vseh pomembnih igralcev pri izvajanju celotnega načrta, pretežno izven projekta LIFE (višji režijski stroški, nižje obveznosti CCA pri NAT/BIO)
- Tradicionalni projekti se osredotočajo na konkretne akcije (25% CCA za NAT/BIO; brez obveznosti glede splošne strategije onkraj projekta LIFE)

Velik „tradicionalni“ projekt NI integriran projekt!

Orodja: projekti tehnične pomoči (TA)

Za koga?

- Za tiste, ki bi radi prijavi integrirani projekt, a pri pripravi vloge potrebujejo pomoč

Kaj?

- Podpora in izdelava prijave integriranega projekta; izveden mora biti leto dni pred načrtovanim integriranim projektom

Povprečna velikost?

- Največ 1% sredstev za IP => največ 100.000 €

Raven sofinanciranja?

- **60%**

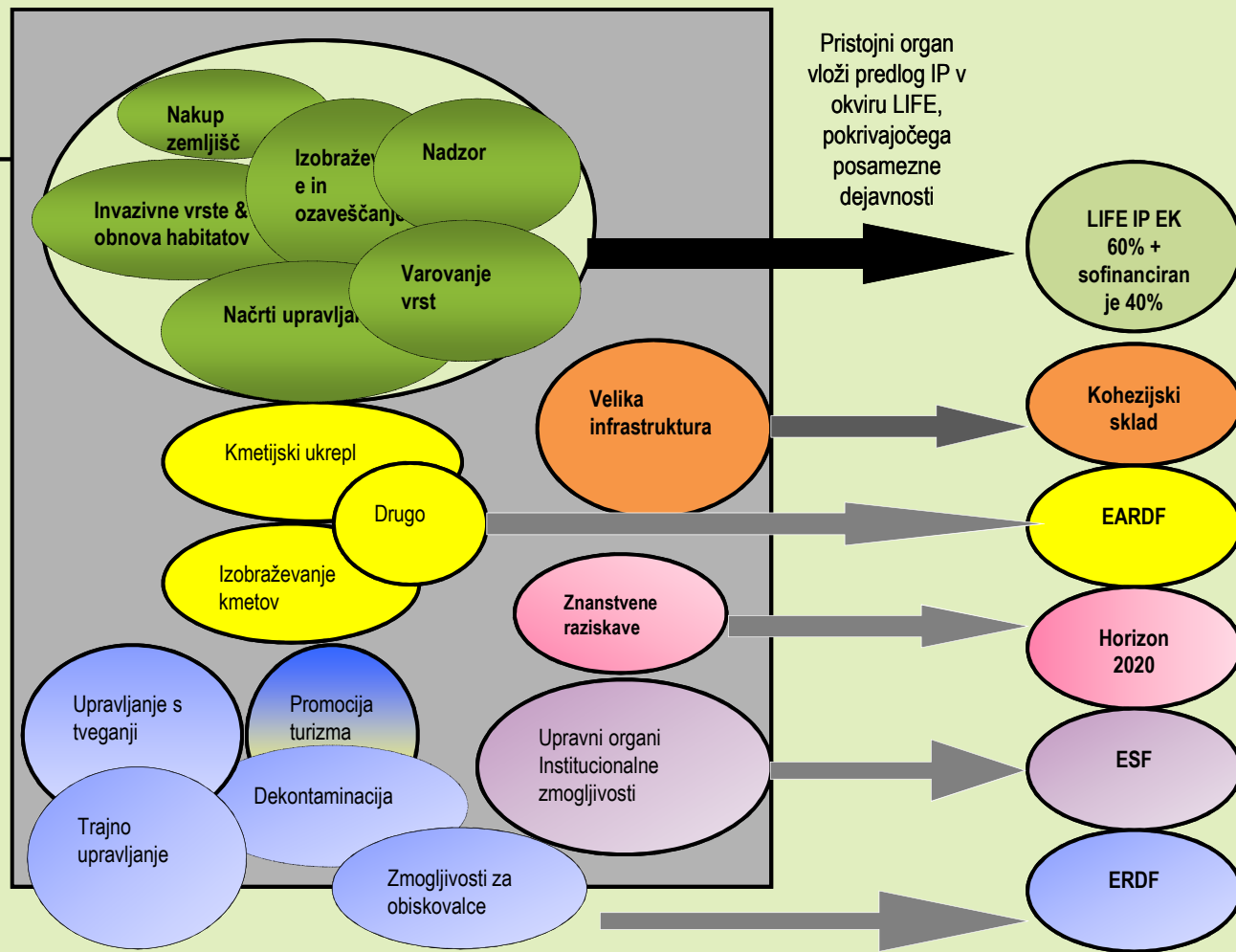
IP Narava

- ➔ Izvedba Prednostnega okvira ukrepanja (PAF - Prioritized Action Framework), sprejetega v okviru habitatne direktive
- ➔ Dodana vrednost za EU se nanaša na prispevek projekta k doseganju ciljev direktiv o habitatih in pticah, ter k izboljšanju naravovarstvenega statusa vrst in habitatnih tipov pomembnih za Skupnost in/ali statusa ptic po direktivi o pticah

Pristojni organ regije X

Primer IP Narava za PAF v regiji X

Pristojni organ vloži predlog IP v okviru LIFE, pokrivajočega posamezne dejavnosti

V predlogu piše, kako bodo drugi viri uporabljeni za financiranje komplementarnih dejavnosti (najmanj ene)

Druge sredstva so črpana na državni ali regijski ravni za financiranje v načrt vključenih komplementarnih dejavnosti

Državni in regijski skladi, skladi zasebnega sektorja

Integrirani projekti - vode

- izvaja načrt upravljanja voda (NUV), ali njegove dele, skladno z Okvirno direktivo o vodah,
- črpa in išče **dodatna** sredstva **iz evropskih virov** (na primer EARDF-kmetijski sklad, PRP), **javnih virov financiranja** (na primer sredstva za protipoplavne ukrepe iz proračuna, vodnega sklada), **zasebnih virov** (na primer vodna podjetja, lokalna podjetja) ter zaveze za izvajanje celotnega načrta na večjem delu porečja,
- vključi **krajevne deležnike** in **nevladne organizacije** pri odločanju
- ponudi načrt za **integracijo evropskih, državnih in krajevnih prioritet** na terenu

IP Vode - primer

- ➔ Cilj načrta: omogočiti **protipoplavno zaščito, ustrezno količino in kakovost pitne vode, izboljšanje kopalnih voda, koristi za biotsko raznovrstnost in rekreacijo**
- ➔ Želeni dodatni rezultati:
 - prispeva k izboljšavi ekosistemskih storitev;
 - prispeva tudi k Naturi 2000 v vsem porečju;
 - zagotavlja **odpornost na podnebne spremembe**.
- ➔ Potrebni elementi: učinkovite in fokusirane investicije v infrastrukturo, celovito **upravljanje z zemljišči in rabo tal; dodatno financiranje in komplementarne akcije** izven programa LIFE.

IP Ravnanje z odpadki

- Izvedba **Načrtov za ravnanje z odpadki** (člen 28 okvirne direktive o odpadkih 2008/98)
- Povezava z **drugimi viri financiranja ali pobudami:**
Strukturni skladi za večje investicije (zbiranje in predelava odpadkov); zasebna podjetja in gospodinjstva; javne službe; lokalni, regijski in državni skladi
- Odraža priporočila izhajajoča iz ocen stanja in skladnosti

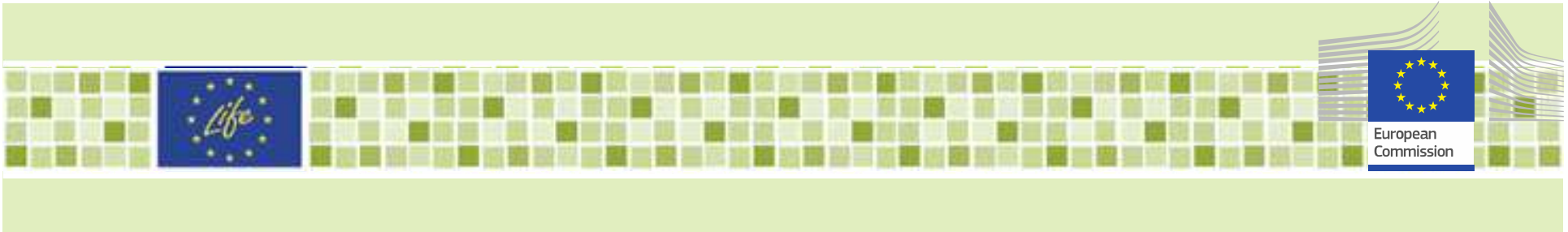
IP Ravnanje z odpadki - primer

Izvaja regijski načrt ravnanja z odpadki

- CB koordinira delovanje izvajalcev komplementarnih dejavnosti
- Akcije usmerjene na posamezne subjekte ali posamezne vrste odpadkov
- Ustanovitev središč za ponovno rabo: lokalne skupnosti
- Ureditev odlagališč, zabojniki za domače kompostiranje, zabojniki za ločeno zbiranje odpadkov

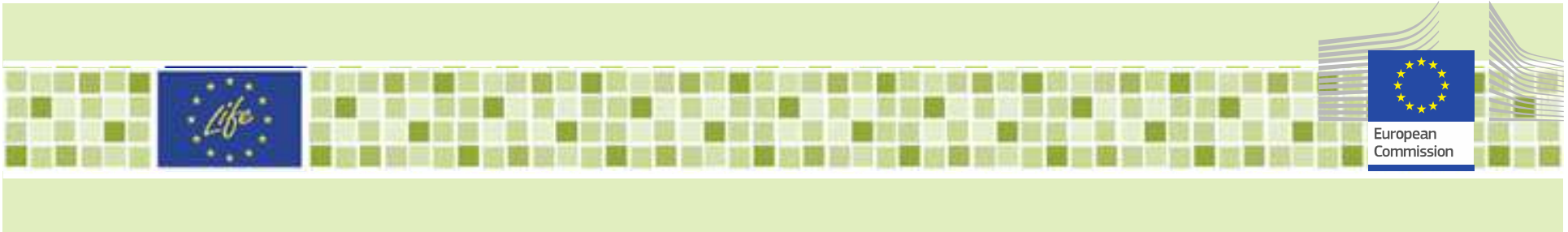
Organizacija zbiranja posameznih tokov odpadkov, glede na pristojnosti, Uvedba sistema „plačaj, ko odvržeš“ ali davka na odlagališča: ustrezen organ

- Razvoj sistema nadzora nad zbiranjem in predelavo odpadkov
- Razvoj administrativne usposobljenosti na javni in lokalni ravni,

Integrirani projekti Zrak

- Z izvajanje **načrtov za upravljanje kakovosti zraka - AQMP** (Direktiva 2008/50/EC)
- Prispevajo k doseganju ciljev **državnih programom zmanjševanja onesnaženosti zraka**
- **Vključujejo vsaj 5 mest ali regijo**

IP Zrak- primer

5 mest – 1 LIFE IP – 5 komplementarnih projektov

- **Upravičenec koordinator (CB)**
- CB tudi koordinira izvajalce komplementarnih akcij
- Vsa mesta so pridruženi upravičenci (associated beneficiary AB) za razširjanje informacij in vključenost deležnikov
- Druga mesta se zavežejo izvajati enakovredne dejavnosti z lastnimi sredstvi / prispevkom zasebnih onesnaževalcev / sofinanciranjem evropskih strukturnih in investicijskih skladov

IP Podnebno ukrepanje (od 2015)

- **CCM:** izvedba mednarodnih, državnih, regijskih ali glede na industrijsko panogo specifičnih strategij za zmanjševanje izpustov toplogrednih plinov ali prehod na nizko-ogljico gospodarstvo
- **CCA:** izvedba mednarodnih, državnih, regijskih ali krajevnih strategij prilagajanja ali akcijskih načrtov
- **Urbani CCM in/ali CCA:** izvedba **urbanih** akcijskih načrtov prehoda v nizko-ogljico in/ali na podnebne spremembe prilagodljivo družbo.

Projekti naj prispevajo k več kot le eni prioriteti.

Na splošno veljajo enaka pravila kot za IP ENV

Integrirani projekti CCM (blažitev podnebnih sprememb)

Prispevajo k evropskim ciljem blaženja podnebnih sprememb, vključno s prispevkom k:

- Izvedbi LULUCF Information Action v skladu z Odločbo 519/2013
- Izvedba podnebnega in energetskega okvira 2030, temelječa na novih tehnologijah in procesih, po možnosti izvirajočih na osnovi sektorskih načrtov in strategij zmanjševanja emisij

Primer projekta CCM

Načrt za konkurenčno nizkoogljično gospodarstvo 2050

Izvedba **sektorskih** načrtov: **krajevni, regijski, (med)državni**

IP, ki ga financira LIFE lahko vključuje: za sektor specifično rabo naprednih industrijskih procesov za učinkovitejšo rabo virov / energije, rabo alternativnih goriv, nadomeščanje goriv s surovinami, optimizacija tehnologij ali boljša energetska učinkovitost proizvodnega procesa

Komplementarna podpora: dodatna infrastruktura, raziskovanje in inovacije, kraješanje dobavnih verig, svetovalne storitve, izobraževanje

H2020

ESIF

Državni
skladi

drugo

Financiranje s
pomočjo
razvojnih bank

Deležniki, na primer industrijska združenja, podjetja vzdolž dobavne verige, raziskovalne ustanove, javni organi, nevladne organizacije

Integrirani projekti **CCA (prilagajanje na podnebne spremembe)**

Prispevajo k evropskim ciljem prilagajanja na podnebne spremembe, vključno s prispevkom k:

- Ciljem evropske Strategije prilagajanja, vključno s pristopi prilagajanja, temelječimi na ekosistemih
- Podpora izboljšavam biotske raznovrstnosti in varovanja narave

Primer CCA

Izvedba strategij ali načrtov prilagajanja

Krajevna, regijska, (med)državna strategija prilagajanja: Večinoma sektorska, na primer kmetijstvo, gozdarstvo, vodarstvo

IP, ki ga financira LIFE lahko vključuje: ocene tveganj ali ranljivosti, ozaveščanje, vzpostavitev medregijskega/ čezmejnega sodelovanja, krepitev zmogljivosti, nadzor, vrednotenje, pilotne projekte v posameznih sektorji

Komplementarna podpora: prenos znanja (na primer investicije v izobraževanje, usposabljanje in infrastrukturo), raziskovanje, sektorske akcije prilagajanja (na primer upravljanje z vodami, kmetijstvo, gozdarstvo)

H2020

ESIF

Državni
skladi

drugo

Deležniki, na primer predstavniki sektorjev, raziskovalci, pristojni organi, delovne skupine za prilagajanje, omrežja in združenja za prilagajanje

IP - Urbano blaženje in/ali prilagajanje

Podpirajo ciljni izvajanje **urbanih akcijskih načrtov prehoda k nizkoogljični in/ali na podnebne spremembe prilagodljivi družbi**

- Urbane strategije prilagajanja ("**MAJORS ADAPT**") in/ali
- Velike urbane ali podeželske strategije zmanjševanja emisij ("**Konvencija županov**"), vključno z urbanim transportom, energetska učinkovitostjo, zgradbami, daljinskim ogrevanjem ...

Spodbujajo blaženje in prilagajanje.

IP mora pokrivati eno veliko urbano območje ali več mest in izvajati celotno strategijo.

LIFE razpis 2015 časovnica

Integrirani projekti

Razpis
objavljen
junija 2015

Oddaja
koncepta
oktober
2015

Vloga
popolne
prijave april
2016

Pogodbe
podpisane
septembra
2016

Dodatne informacije:

- MOP:

http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/narava/program_za_okolje_i_n_podnebne_ukrepe_life_2014_2020/

- EK: <http://ec.europa.eu/environment/life/index.htm>

- Nacionalni koordinatorji:

- okolje: Tatjana Orhini Valjavec (tatjana.orhini-valjavec@gov.si)
- narava: Julijana Lebez Lozej (julijana.lebez-lozej@gov.si)
- podnebni ukrepi: Nives Nared (nives.nared@gov.si)